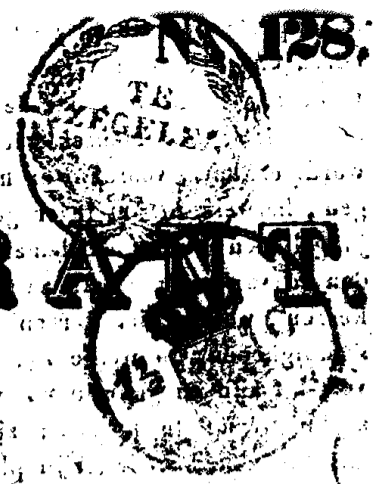

ARNHEMSEHE COURANT.

De prijs deser Courant, die geregeld vijfmaal weke wordt uitgegeven, en wel op Dingsdag, Wensdag, Donderdag, Zaterdag en Zondag, is 75 in de drie maanden.

Donderdag 11 Junl

De prijs der Advertentien is, van een tot vijf regels, 71.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelrecht, voor elke plaatsing.

De wettelingen en de heer VAN DER HEIM, minister van binnenland-

Wie er minister van binnenlandsche zaken worden zal, is ons in het algemeen volkomen onverschillig. Of hij VAN AKERLAKEN, DUCE of VAN DER HEIM VAN DUVENDIJK heet, dat doet het tot de zaak? De een is ons zo lief als de ander; heeft de een zich naam gemaakt door den snedigen grond, welken hij voor de voortreffelijkheid der ministerwet aanvoerde, dat, namelijk, de uitgegoede, die nauwelijks geld genoeg heeft, om te kunnen handelen tegen betaling van eenige interesten, hij welken niet kon opnemen, om de wettelingen van te betalen, door de gevolgen van de blindheid des leuurs en de zwakheid der vertegenwoordiging zouden kunnen gedekt worden, — de ander heeft door een duidelijk voorbeeld de wettelingen onze redeneringen en handelingen ondergaan, wanneer men op eenen anderen weg het doel snier eerezuchtspoediger hoopt te bereiken: de eerste zelfs heeft dan ten minste dit nog, dat hij bij veel bekrompenheid en corporaals-vitzucht nog iets aan beginselschijnt te hechten; daarvoor vroeger een ministerie opofferde, en, zoo hij ijverig behouder van onze versletene staatsregeling is, men dit meer aan ongezondheid en gebrekkig insigt van zaken, dan aan andere bedelingen mag toeschrijven.

Doch wie het ook zij, welke den last der portefeuille van binnenlandsche zaken op zich neemt, het is ons onverschillig; maar de keus zij, hoe meer wij redenen willen hebben tot juichen, hoe gelukkiger voor het vaderland; want kiest men iemand van eenig talent, zoo kan het danken om aan het stelsel van bevoordeling eenige maanden levens langer te leven; maar elke dag langer heeft zijne bezwaren, welke het onzeker is of later uit den weg zullen kunnen geruimd worden.

Wij zouden dus vooreerst niet op dit onderwerp terug te komen zijn, zoo het gerucht, dat de heer VAN DER HEIM, na een afloop der verkiezingen bij de provinciale staten, schiedt tot minister van binnenlandsche zaken te worden, ons niet zeer in het oog gevallen was, daar wij, eenigen tijd geleden, ongetuigd hebben, dat de heer VAN DER HEIM, om de verkiezing te bewerken, der beide voorstellers van het ontwerp van grondwets-herziening, die nog uit Zuid-Holland in de Kamer zitting hebben, — van de heeren LUZAC en ANEMAET, Men hoopt, dat de kunstgrepen van dit jaar even gelukkig slagen zullen als die van het vorige jaar.

Is het gerucht van die definitieve benoeming waarheid, — het bestuur kon op geene meer openlijke wijs verklaren, hoe zeer het de vrijheid der verkiezingen verstaat, hoe het op deze tracht te werken. Het durft dan even weinig de vaderlands-liefde en den ijver der kiezers te vertrouwen, als de minister van financiën de eerlijkheid en onpartijdigheid der schatters vertrouwt. Gelijk de een die schatters leidt, ten einde de belastingen zoo laag mogelijk te maken, — zoo leidt het andere de provinciale staten, ten einde niets dan makke schepen in den schatpstal der Tweede Kamer te brengen.

Toen er van regtstreeksche verkiezingen sprake was, hadden de bewindsmannen geene woorden genoeg om de »schandelijke kuiperijen» te brandmerken, tot welke die soort van verkiezingen konde leiden. In heiligen ijver ontstoken, waar schuwden huane dagbladen voor den gevaarlijken invloed, welke aldus aan partij-schap werd ingeruimd; in hoogdravende redeneringen en breedsprakige geschriften trachtte men der natie diets te maken, dat de slechtste vertegenwoordiging die was, welke zij-zelfen koos, de beste die, op welke zij geenen invloed hoegenaamd hadden. Bij de verkiezingen des volks, konde men aan dit geen geweten toe; maar wanneer eenige wenige leden, gelijk thans, uit bevoorregte standen gekozen, de afgevaardigden des volks benoemen, kon men zich verzekerd houden, dat allen BRUTUSSEN en CATO'S zonden zijn: op hen kan geen invloed werken en de bewustheid daarvan zou zelfs iedereen van de poging terughouden, om weer vruchteloze moeite te wagen. Wat daarvan waarheid was, meldde in het vorige jaar de *Flissingsche Courant*; wat daarvan dit jaar waarheid zal zijn, zal de uitkomst aanwijzen: dat het gerucht van zulk een transactie met den heer VAN DER HEIM bij

het publiek kan optomen, bewijst wat dit ontrent de eerlijkheid der middelen, door onze bewindsmannen ter bereiking hunner oogmerken gebezigd, denkt. Zou dat publiek altijd ongelijk hebben?

Buitenlandsche berigten.

TURKIJE.
Konstantinopel, 20 mei. Op goeden vrijdag van dit jaar is, volgens tijdingen uit Smyrna, in de kerk van het H. graf te Jeruzalem een formeel gevecht tuschen de roomsch-katholyke en grieksche geestelijken voorgevallen. Laatsgenoemden hadden een tappt uitgebreid op eene plaats van den vloer der kerk, waarop zij, zoo het schijnt, geen regt hadden, en verzetten sich fellelyk tegen de pogingen der katholyke geestelykheid om het van daar te verwijderen. Ten gevolge daarvan werd men handgemeen; de kerk-luchters en processie-vaandels dienden voor eenige personen moeten daarbij doodelyk gewond, anderen in het gedrang bestolen zija, tot dat de orde door den toeshellenden pacha van Jeruzalem hersteld werd. De woorden der schrift: »Mijn huis zal een huis des gebeds genaamd worden» enz. schijnt men in Jeruzalem geheel vergeten te zija. De Turken zija het daar gewoen, het met een sabel vrees te moeten maken tusschen de christelyke monniken.

ITALIE.
Uit Florence, d d. 25 mei meldt men: »Er heerscht eene dofte gisting in de roomsche staten, vooral in de legatien. Deze gisting wordt door eene menigte brochures onderhouden, in weervil der voorbehoedmaatregelen, door de roomsche overheid tot degenver gering, genomen.»
— Men spreekt hier veel over de aangelegenheden van Piemont. Men verzekert, dat de graaf Solar de Marguerita, minister van buitenlandse zaken en aanhanger der jesuiten, zal vervangen worden. Men zegt wijders, dat de jonge hertog van Modena eens amnestie zal verleenen en maatregelen nemen tot de te keer gaan of matigen van het gezag der jesuiten, duverre de jesuiten in het land te brengen.

ZWITSERLAND.
Uit het Zwitsersche, 3 juni. Het verdrag, hetwelk in het vorig jaar is gesloten, om de conservatien te handhaven, met uitzondering der protestante confessions tot een onderling verstand op het stuk der voorstels tot uitbanning der jesuiten te bewegen. Men laat zich zelfs wegslaan door de hoop daarop, dat zelfs Basel, bij den aanstaanden lapdag opzigens deze aangelegenheden met Zurich en Bern een en hetzelfde besluit zal nemen. Wij bekennen, dat wij aan de mislukking der poging schier niet twifelen.

PRUISSEN.
Berlijn, 5 juni. De debatten in zake den vrijharr Max von Loe zyn sedert veertien dagen bij het Hof van cassatie alhier gevoerd, maar nog niet ten einde gebracht. De advocaat-generaal overigens, heeft de verzoek cassatie van het vonnis.
Posen, 3 juni. De laatste kantonen, welke wij aangaande de stemming des volks ten platten lande met name die der reeds veel besprokene Kamornen ontvingen, luiden zeer uiteenlopend. Terwijl men in eenige districten niet de geringste opmerking bespeurd heeft en alles zynen gang gaat, heerscht in andere streken, en vooral op vele

menten, welk wij uit die rede hebben kunnen pul-
len ten voordele enzer stelling, ofschoon, eigenlijk,
wij er ook geene meer behoeven.

»Dat ook de heer VAN DAM VAN ISSELT in artikel 1
eene strafbepaling zag tegen hoon, enz. den persoon
des konings, niet den regeringsdaden aangedaan,
blijkt onwederlegbaar uit de volgende zinsmede zijner
redevoering:

»Wij hebben slechts noodig, ons de uitdrukkingen
te herinneren, in onderscheidene dagbladen en vlug-
bbschriften gebezigd, om onze venontwaardiging gaan-
vde te maken over dezulken, die den edelsten waar-
borg van eenen constitutionelen staat, de vrijheid van
den pers., hebben misbruikt, om den vorst te las-
teren en te hoonen, die zoozeer de liefde zijner on-
derdanen verdient.»

»Uit deze weinig woorden blijkt reeds genoeg; de
heer VAN DAM VAN ISSELT heeft hier duidelijk aanran-
dingen van het persoonlijk karakter des konings op
gevoerd, waarmede dan ook in zichtbaar verband staat
de uitdrukking »de liefde zijner onderdanen», de-
wijl »liefde» zich niet aan een koning, of regering,
eeds van de ziele leent, der verstandvoering,
noch aan een regerings-stuk, bij voorbeeld eene troon-
rede hecht, maar aan den persoon kleeft.»

»De koning, — als koning en als WILLEM VAN
ORANJE vervolgt de spreker, — staat te hoog om door
schot- of schandschrijvers gehoond te kunnen wor-
den.»

»Omtrent de boosaardigheid laat de geachte spre-
ker zich, althans volgens de Staats-Courant niet, of
slechts zeer in het voorbijgaan uit; waarschijnlijk,
want ook hij, met den minister en de overige leden
der Kamer daarin eens niet overruimd te laten voor-
waarde des misdrijs zag, welke allen verdedgen uit-
wendig, maar...»

»Wat bedoelen, — vraagt de spreker, — in arti-
kel 3, die woorden »boosaardig» en »openbaar»
»boosaardig» en »openbaar»? De spreker rust
niet, want hij wil ook de woorden van den minister niet an-
dere plaats hebben?»

»De laatste aanmerking des sprekers, »dat die
boosaardigheid niet anders dan openbaar kan plaats heb-
ben» en alzo de hijvoeging »openbaar» overbodig zij,
geacht, dus ook die voorwaarde, dat de hoon van
het misdrijf, — geen twijfel, of hij zou ook de
zijn aanmerkingen ponsakt hebben. Dit blijkt dan
ook handatastelijk uit de volgende vraag des rede-
naars, niet welke...»

»Wie zal voorts bepalen, waar de juiste grenzen
van het misdrijf zijn, handelen, »vrijheid van de
handel» in de wet gesproken wordt, begint?»

»De held zinnig, niet dat zelfs in het woord
»boosaardig» zwartigheid en gulke, omdat het hem
noodig voorkomt, niet te bepalen, waar de boosaardigheid
aanvangt.»

Het hof van Gerecht is in die zwaargheid
eene reeds bekende zwaargheid; ex tripod, verklaart
het, dat dat »boosaardig» hier geheel en vol-
trektelijk superfluum is; dat het geene andere beleeke-
nis heeft en hebben kan, dan het altoos vooronder-
stellen van de hoon van den koning, — en dat men

»het booze opzet, alzo maar kortweg als bewezen
moet repuleren en aanvaarden.»

Een groot, een hemelsbreed verschil alzo tusschen
den heer TRENTESAUX en het geldersche hof; de eer-
ste, de weigever, weet niet juist de grenslijn te
bepalen, waar de boosaardigheid aanvangt; weet dus
niet juist, hoe men, bij eventuale vervolging, met
juistheid zal kunnen uitmaken, niet enkel, dat er
boosaardigheid bestaat, maar die boosaardigheid be-
ginnen zal, waar en wanneer men bepalen zal;
daar is boosaardigheid genoeg, want boosaardigheid
en boosaardigheid zijn twee.

Het geldersche hof, daarentegen, de wets-uitlegger,
die dus niet dezelfde autoriteit, hetzelfde gezag op het
stuk van wets-explicatie heeft of hebben kan als de
wet-gever, vindt er geene zwaargheid in, de uitleg-
ging des wetgevers-zelfen op zijde te schuiven, ze als
van nul en geener waarde te verklaren, zijne (des
regter-uitleggers eigendunkelijke en met de verklar-
ing des wetgevers strijdige uitlegging voor de eenig-
ware te houden en op dien ongegronden grond eene
veroordeeling te bouwen! !

»Maar, — vraagt de spreker, — hoe kan dat ge-
bouw, als op steene fundamenten opgetrokken, on-
gegrondeerd verklaren en de slooping, om in de beeld-
spraak te blijven, bevelen.»

De elfde spreker, volgens de Staats-Courant, was
de heer DE LANGE, die zich op het punt der eerste
vraag, »of artikel 1 der wet den persoon des ko-
nings tegen hoon enz. in bescherming neemt» wel,
doek, volgens de Staats-Courant altijd, zich om-
trent de vraag der »boosaardigheid» niet bepaaldelijk
nuttiet. De redenaar achtte de geheele wet van 1830
onnoedig. Wij schrijven uit zijne uitermate gekort-
wiskte rede het volgende af:

»Ook wij (dat is onze personen) zegt de spreker,
»worden dagelijks door vreemdelingen gehoond. Wij
»weten zeer goed, dat wij de bepalingen der bestaan-
»de wetten tegen zulke lasteraars zouden kunnen in-
»roepen, doch, wij achten ons boven alle zulke be-
»ledigingen verheven. En zoo het noodig ware, om
»bepalingen tot beveiliging van den persoon des ko-
»nings en van de leden van zijn geslacht daar te
»stellen, dan zouden wij de eersten zijn, om daar-
»toe mede te werken, want wie koestert meerderen
»beschied voor dat doorloophing geslacht dan wij? Maar
»de bepalingen bestaan niet en het voorgedra-
»gen ontwerp van wet is het gewrocht van menschen,
»die den geheiligen naam des konings als een dek-
»mantel gebruiken, om daarmede hunne eigene ne-
»ging tot willakeur te bedekken.»

In het voorbijgaan eene opmerking. Een volksverte-
genwoordiger behoort, meer dan iemand anders, den
eerbied aan den koning verschuldigd in het oog te hou-
den, overal en altijd, meer voor de zinnen dan en daar,
waar en wanneer er sprake is van hoon en van be-
lediging van hoon, den koning, (zijn persoon)
aangedaan.

Den van beiden na: of de heer DE LANGE heeft in
de zoo even aangehaalde onderschrifte woorden den
koning gehoord, omdat hij een ontwerp van wet op
de hatelijkste wijze brandmerkte; een ontwerp van
wet, waarvan de (redelijke!) verantwoordelijkheid,
volgens eene der wanstellingen van het geldersche
errest, op den koning moet drakken, omdat het
de koning is, die het met een koninklijke boodschap
inzendt en geen ministeriaal contrasign onder hetzelfde
prijske en, volgens die redeneering had, alsoe de heer
DE LANGE, als schuldig aan hoon, moeten zijn
vervolgd geworden, niet anderszins, als of de heer
DE LANGE maakte zich niet schuldig aan konings-
hoon, maar aan hatelijke aanlegingen jegens de mi-
nister, uit wier brezen en studeerkamer dat ontwerp
van wet was uitgegaan. De laatste stelling is de wa-
re en volgens die stelling hadden wij van de laatste
rede even onstrafwaardig en even ongestraft kunnen
zeggan, wat de heer DE LANGE van het ontwerp van
wet heeft gezegd; bij voorbeeld:

»Het voorgedragene troonrede is het gewrocht, het
ongeluk staat er in het stuk als een mede (des
gevoel) van menschen (of van een mensch?) die den
geheiligen mond des konings misbruiken als een
»buis om daarmede hunne onverschillige, on-
»staatkundige, onwettige bespelingen en bedreigingen
»den volke kenbaar te maken.»

in andere min of meer scherpe (dat ligt aan de
susceptibiliteit des lezers of wel des heeren VAN
SOU E. S.) bewoordingen gezegd; den heer DELANGE
liet men ongemoeid; ons deed men eene vervolging
aan: — nieuw blijk der consequentie en moraliteit
der vervolging!

De twaalfde spreker tegen de wet was de heer DE
SOU. De Staats-Courant heeft slechts een dozijn regels
uit zijne rede medegedeeld; hij was een ijerig te-
genstander der wet, noemde het stelsel, in de wet
van 1830 gelegen, een stelsel van onderdrukking in
de Nederlanden, waarvan misschien in de geschie-
denis van die gewesten geen tweede voorbeeld bestaat;
hij achtte de wet geheel overbodig en stemt »in het
belang van de dienst des konings» tegen de wet.

Thans volgde de heer DE SOUTER, die zich tegen de
wet en, volgens de Staats-Courant verklaarde, al-
leen omtrent het eerste middel van cassatie. Uit zijne
redevoering nemen wij het volgende over:

»Het doel der voorgedragene wet is het beu-
»gen van de losbandigheid der drukpers en van het
»honen en lasteren van den koning, waardoor twee-
»dracht onder de ingezetenen wordt gesaaid. Men
»beweert, dat daartegen bij het in werking zijnde
»Strafwetboek niet is voorzien, — maar waarom heeft
»men dan de wet van 16 mei 1829 niet met eenige
»bepalingen vermeerderd en den milden geest die-
»set wet ongeschonden gelaten?»

De volgende redenaar was de heer COZZANI. Uit
diens rede (gelijk alle redevoeringen schrikbarend
verkort) schrijven wij het volgende af:

»Ofschoon de bepalingen van artikel 1 en 2 der
»wet almede de den voor eigendunkelijke vervolgin-
»gen (schijnen te) kunnen openstellen, zoudt ik daar-
»aan nog mijne toestemming kunnen geven, — want
»ik, even als wij allen, den diepten eerbied voor
»den koning koesteren; wij onthouden ons zelfs zooveel
»mogelijk, om diens geheiligen naam in onze be-
»raadselingen te mengen; terwijl de ministers hem
»steeds op de tong hebben.»

De vijftiende spreker was de heer STALP DE
CHOKER, die zich, volgens de Staats-Courant, omtrent de
beide kwestien niet bepaald nuttiet. Uit diens rede
nemen wij het onderstaande over:

»Zoo iets in geyaar is, dan zijn het onze vrüheden,
»dan is het de vrüheden van drukpers, die een
»doorn in het oog der ministers is, zij willen, alles
»tot zwijgen brengen, en laten ter bereiking van dit
»doel geen middel onbeproofd. De schrijvers, die
»phaan ten dienste staan, verdiedigen dagelijks het on-
»phapert gezag en zij zijn dus de ware oproerigen,
»de ware vijanden der regering. Wanneer ik het
»tegenwoordige ontwerp in verband breng met
»aangrijpige ministeriële agensy's, en andere
»verschijnselen, dan rijst onwillekeurig het denkbeeld
»bij mij op, dat men ons eenige eeuwen rugwaarts
»wil doen gaan, en wat moet er in dat geval van
»dat wederzijds verbindend verdrag, van onze groot-
»moeder, worden? Of dwaal ik misschien en ben ik te
»aanvondig, om die dinstere leerstellingen over de
»goddelijken oorsprong van de koninklijke magt te
»begrijpen?»

Deze zelfde puntjes (of althans soortgelijke) heeft
de redactie der Staats-Courant ook de rede des hee-
ren STALP DE CHOKER gezegd; waarschijnlijk, om of
zijn verantwoordiging over zulke prozaische, over
gratieuse taal aan de wereld te verkondigen, of om
te toonen, dat de redenaar nog maar geest heeft.
Zij maakt er zich af met de vermelding: »De spre-
ker», (waarom niet »gachte?») gaat op dezen toon
voort; op wat er verder volgt, — zijnde geen woord
meer van den heer STALP DE CHOKER. Maar al men
die woorden van dezen volksvertegenwoordiger leest
en het beiringer van onwettige handelingen, despoti-
ieke maatregelen en hoogst berispelike intriges van
er mannen voor zich laat desleren en den hof vast-
tigt op de onheilspellende teekenen des tijds, — zou
men niet geneigd zijn te gelezen, dat de ergste ke-
toonelen van 1830, op nieuw opgericht staan te verge-
den? Men zij wijs en billijk en sluit de oogen
en, niet de oogen voor het zwaard van de wet.
»De twaalfde spreker volgde de heer DE SOUTER. Hij be-
»spreekt de voorwaarde in de wet, »dat hij, van
»niet meer de liefde van den koning, en de
»het algemeen bevestigd heeft van de
»heersch»

»De bepaling van artikel 1...»

